

povsem samozadostno in v popolnem sožitju z naravo, kar deluje kot odmev hipijevskega gibanja in komun iz 60. in 70. let prejšnjega stoletja.

Poleg poplave idej, ki jih želi film prenesti mlademu občinstvu, je šibkost tudi scenarij, poln postranskih zapletov in likov, ki se ne razvijejo in je njihova prisotnost v filmu neutemeljena, neizkoriščena oziroma nepotrebna. Avtorja scenarija sta Jean-François Laguionie, režiser in umetniški direktor filma, ter scenaristka Anik Le Ray. Pogosto se zdi, da so nekateri elementi scenarija samo sužnji vizualne atraktivnosti, niso pa smiselno vpleteni v fabulo. Najmočnejši aspekt filma je tako njegova vizualna podoba. Direktorja animacije Yann Martinat in Joachim Henrard uspeta očarati mlado in malo manj mlado občinstvo s slikovitostjo in raznolikostjo treh različnih svetov, treh različnih ljudstev – z zlatimi odtenki prežeto kraljestvo Laankov, v sivine odeto mesto Nioutonov in toplo, harmonično skupnost Wookijev nad drevesnimi krošnjami. S prepletom detajliranih ročno narisanih ozadij in 2D računalniško animiranimi liki film zaživi z elegantno, na trenutke zares pravljlično animacijo. K temu pripomore tudi dodelana glasbena kulisa, mešanica orkestralne glasbe s poudarki na godalih in ambientalnih zvokov gozda, različnih živali, cirkusa, mesta ...

Film *Prinčevo potovanje* je tako prava poslastica za oči, žal pa kljub vsebinsko dobri premisi avtorji slednje niso uspeli docela izpeljati. Gledalcem vseh starosti ponudi iztočnice za tehten premislek, a jih ponudi toliko, da ob koncu filma ne vemo več, o čem vse bi morali razmišljati. Če se bodo odrasli publiki nekatere aluzije zdele nekoliko »na prvo žogo«, jih otroci sploh ne bodo zaznali; kljub temu pa bodo najverjetneje vseeno razbrali vsaj enega od mnogih naukov, ki jih film ponuja.

MINARI

SANJA STRUNA

Okus po Koreji

V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja je bila Južna Koreja popolno nasprotje vsega, s čimer jo povezujemo danes. Odmislite znanstvenofantastično tehnologijo, odlično hrano in popularne glasbene skupine; po korejski vojni je bila država v razsulu. V njej sta vladali lakota in revščina, po letu 1961 pa še vojaška diktatura Park Chung-heeja. Nič čudnega ni, da je obdobje po korejski vojni in vse do začetka 80. let zaznamovalo drugo številčno preseljevanje korejskega ljudstva v tujino, predvsem v ZDA.

Minari (2020), delno avtobiografska zgodba Lee Isaac Chunga, v ZDA rojenega otroka korejskih imigrantov, ne izgublja časa z ozadjem za primarno selitev v ZDA. Zgodbo začne pripovedovati nekaj korakov naprej, v avtu sredi arkansanških polj, ko se družina Yi približuje svojemu cilju – kosu zemlje, na katerem želi oče Jacob (Steven Yeun) uresničiti lasten ameriški sen. Ko prispejo, takojšnje navdušenje sina Davida (Alan Kim) in hčerke Anne (Noel Kate Cho) nad dejstvom, da je njihova nova hiša na kolesih, pade v senco očitne zaprepadenosti njune mame Monice (Han Ye-ri). Namesto »civilizirane« Kalifornije so se znašli na pravi periferiji, hiša je v precej slabem stanju (vse njene luknje pokaže že prvi naliv, da prve grožnje tornada sploh ne omenjamo), za povrh pa je najbližja bolnišnica eno uro stran, kar predstavlja velik problem, saj ima David prirojeno srčno napako, zaradi katere je njegovo življenje ves čas v nevarnosti.

Monica vztraja, da je situacija nesprejemljiva, in ne želi niti razpakirati, na drugi strani pa se Jacob trmasto osredotoči na »bogato« arkansško zemljo in na to, kako bo tu lahko vzgajal korejsko zelenjavo in jo prodajal v bližnji Dallas. Film sklene dodatno dimenzijo s tem, da se mu za pomoč v tem procesu ponudi lokalni posebnež Paul (Will Patton), veteran korejske vojne.

Prihranki družine Yi začnejo kopneti (povedno je, da je prejšnji lastnik natanko tega zemljišča zaradi bankrota storil samomor, na kar nas večkrat v teku filma spomnijo razni lokalni prebivalci), čeprav se oba zaposlita v bližnji tovarni, kjer ločujeta »neuporabne« samce piščancev od samic – delo,

ki sta ga bolj (Jacob) in manj (Monica) uspešno opravljala že v Kaliforniji. Prepiri med zakoncema so pogosti in zelo čustveni, in čeprav nam film jasno pokaže, da nista slepa za stiske drug drugega, je jasno, da se je njun odnos znašel na prelomnici. Razpadanje odnosa začasno prekine prihod Soon-je (Youn Yuh Jung), mame, ki se jim pridruži, da bi olajšala osamljenost hčerke Monice (in pomagala pri varstvu otrok).

Vzporedno nam Lee Isaac Chung ponudi še delce lastne perspektive skozi oči malega Davida. Ta se v novo skupnost vklopi še z najmanj težavami, čeprav ga ob prvem srečanju po nedeljskem bogoslužju vrstnik vpraša, zakaj je njegov obraz tako ploščat. Ne glede na rasistične podtone tega trenutka se otroka hitro spoprijateljita. Zdi se, da večjo težavo od »drugačnosti« družine Yi od lokalnega prebivalstva Davidu predstavlja drugačnost njegove babice. Obtoži jo, da »smrdi po Koreji« in da ni »prava babica«, ker ne peče piškotov, poleg tega pa mora David z njo deliti sobo (in ta z Go-Stop kartami obsedena babica podnevi pogosto kolne, ponoči pa smrči).

In vendar tudi Soon-ja ni enodimenzionalen lik – s seboj je prinesla tradicionalno korejsko zdravilo (iz nenavadnih sestavin in ogabnega okusa, seveda), ki naj bi pomagalo pri Davidovem zdravju; redno skrbi, da se David, ki mu vsi govorijo, da ne sme teči in se kakorkoli naprezati, giblje na zraku in vztraja, da ni tako šibek, kot vsi mislijo. Ob prihodu iz Južne Koreje Soon-ja prinese korejske začimbe in hrano, ki Monico spravijo v jok zaradi domotožja – vzporednica s tem, da je ravno iz domotožja po domači hrani pognala korenine poslovna ideja njenega moža, je tu komajda opazna. Soon-ja pa ni prinesla samo hrane; prinesla je semena za *minari*, korejsko vodno krešo, ki je glede na sposobnost rasti v raznih pogojih (da je le v bližini vode) v tolikšni meri »zel« kot vitaminov polno »zelišče«. Soon-ja jo posadi ob bližnjem potoku in minari brez zadržkov požene korenine in se razbohota kot neskromna metafora za imigrantsko izkušnjo.

Film z obilico premišljenih podrobnosti, podprtih z odlično igro vse zasedbe, zgradi jasen, čustven portret družine, z vsemi praskami, globljimi ranami in obliži. Kot v enem od čustvenih pogovorov med zakoncema pove Monica, sta Korejo zapustila, da bi »rešila drug drugega«. Preden se film konča, jima zagotovi še eno priložnost, da se rešita, poleg tega pa položi temelje še za prihodnost družine. Kot vemo, je pepel eno najboljših (in najstarejših) naravnih gnojil.

SVETA MAUD

ROBERT KURET

Vera kot kriza vere

Kako naj Maud ve, kaj ji bog sporoča? In kako naj ve, če ji sploh sporoča bog?

*

Bog ima v **Sveti Maud** (Saint Maud, 2019, Rose Glass) več pojavnih oblik: pojavi se kot križ, ki pade z omare; kot do konca predana skrb za drugega; kot naraščanje erotične napetosti; kot stisk rok; kot sila molitve; kot slutnja poslanstva; kot zasebni oltar; kot gomazenje, ki se spusti po telesu; kot bližina dveh; kot žebliji, ki si jih Maud za kazen namesti v čevlje. Bog se pojavi kot izguba nadzora nad telesom in kot popolno nadzorovanje telesa. Oscilira med notranjo nujnostjo in zunanjim imperativom: enkrat se oglašča iz črev, drugič z oltarja.

*